

VONDeeling

Tijdschrift van het Vicariaat ONDerwijs

Nr 11 – juli 2014

Redactioneel

“Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal Ik jullie rust geven.”

Bijna vakantie. Ik hoop rust te vinden. Een rust die niet verdwenen is de eerste werkdag. Vorige maand vielen mij twee reclameboodschappen op. Op de voorzijde van een Ikea brochure: *Design your own life*. Uiteraard gaat het over meubels, maar toch... Heel diep probeert men duidelijk te maken dat steeds meer kàn en dus moet en dat je dat zelf creëert. Wie slaagt heeft het aan zichzelf te danken en wie mislukt ook. De andere was in een station. De afbeelding van een meisje met een gsm tegen het hart: *Mijn mobiel is mijn alles*. Hier wordt gesuggereerd dat iets bezitten te maken heeft met geluk en met zijn. De drang om hier op in te gaan en zich te laten gelden maakt onrustig. Daarnaast leg ik de uitspraak van Jezus: *‘Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal Ik jullie rust geven. Neem mijn juk op je en leer van mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, want mijn juk is zacht en mijn last is licht.’* (Mt 11:28-30).

Jezus geeft direct aan voor wie de uitnodiging is. Voor wie vermoeid is en onder lasten gebukt gaat. Jezus spreekt niet over vermoeidheid na een zware dag. Dan moet je goed slapen. Het gaat over wezenlijke vermoeidheid en last van het leven. Het is denk ik niet moeilijk om deze uitspraak te vertalen naar vandaag en om onze vermoeidheid en onze last te benoemen. Jij ziet mijn innerlijke onrust niet en ik niet de uwe. In mij is er in elk geval een grenzeloos verlangen om echte rust te beleven en te ervaren. Wat bedoelt Jezus met rust? Volgens mij gaat het om anders kijken. Ik was eigenlijk een onrustig mens. Niet veel mensen merkten dat, maar het was er. Ik zocht naar manieren om innerlijke rust te krijgen. En er zijn heel veel methoden. En ze werken. Wel alleen maar kort. Het bleken maniertjes. Het bracht geen echte rust. Door anders naar Hem, mijzelf en het leven te kijken vond ik de rust die ik zocht. Niet als een maniertje of methode. Hij leerde mij dat je mag komen zoals je bent. Dat hangt niet af van wie je bent of wat je doet of gedaan hebt. De uitnodiging van Jezus geeft aan dat je het waard bent zoals je bent. Hoe dan? Het geeft rust als je de wetenschap hebt dat je bij iemand mag komen. Het gaat om wegstappen van jezelf en je situatie. Jezelf daar in oefenen. Jezus zegt: Kom naar Mij, kijk naar Mij en leer van Mij. Een tijdje terug stond ik met mijn kleindochter voor de spiegel. Dat vond ze geweldig. Weet u wat opvallend is? Mijn kleindochter kijkt altijd naar mij als we voor de spiegel staan. Ze kijkt niet naar zichzelf maar naar haar grootvader. Kijken we wanneer we volwassen worden niet juist naar onszelf in de spiegel? Die kleine meid liet mij even zien waar het om gaat. Je moet niet zoveel naar jezelf kijken. Kijk wat vaker opzij en kijk naar de (groot)Vader. Is dat moeilijk? Soms wel. We blijven even bij het beeld van een kind. Het kind wil de uitgestoken hand van haar (groot)Vader pakken. Dat lukt niet. Ze pakt alleen de vinger omdat haar handjes nog te klein zijn. Zo voel ik mij soms zelf ook. Geloven is wat dat betreft ook gewoon opgroeien. Soms moet je nog doorgroeien om het te kunnen pakken. In mensen rondom ons steekt Jezus Zijn hand uit. Hij zegt: *Kom! Ik geef je rust!*

Colofon

Digitaal tijdschrift
van het
Vicariaat Onderwijs
Aartsbisdom
Mechelen-Brussel

Frederik De Merodestraat
18, 2800 Mechelen

Tel: 015 29 84 01 (02)

Fax: 015 29 84 03

E-mail:

info@vikom.be

Website:

www.vikom.be

Versijnt een 4-tal keer per
jaar.

Redactie:

Guido François

Jürgen Mettepenningen

Fons Uytterhoeven

Foto's: Guido François

(tenzij anders vermeld)

Ver. uitgever:

Fons Uytterhoeven

Inhoud:

Redactioneel	1
Actualia	2
Vieringen, conferenties	19
Personalia	26

Fons Uytterhoeven, bisschoppelijk afgevaardigde voor het onderwijs

Actualia

Infoavonden bestuurlijke schaalvergroting Met het KOV-schip over de Dijle

Als laatste van de reeks grotere infovergaderingen over bestuurlijke schaalvergroting kwam de regio Vilvoorde-Zaventem, Noord-West-Brabant, Zoniën en Laken aan bod. De bijeenkomst voor een zestigtal schoolbestuurders vond plaats op 14 mei 2014 in het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen.

Guido François, directeur van de Dienst schoolorganisatie, lichtte de evolutie van de laatste maanden toe, de visie en de aanbevelingen van het VSKO en het Vicariaat onderwijs. Hij presenteerde ook de cijfer- en andere gegevens voor de betrokken regio en herinnerde aan de leidraad voor gesprekken over bestuurlijke schaalvergroting van schoolbesturen die het vicariaat samen met het DCIM had verspreid om de gesprekken vlotter en meer gestroomlijnd te laten verlopen.¹

Het KOV(schip) vaart wel

Vervolgens stelde *Wim Jacobs*, bestuurder van de *vzw Katholiek Onderwijs Vilvoorde (KOV)* de ontstaansgeschiedenis van deze overkoepelende inrichtende macht voor. Vanuit de samenwerking binnen de toenmalige regionale coördinatiecommissies voor het basis- en het secundair onderwijs achtten de toenmalige initiatiefnemers de tijd rijp om in 1973 een vzw op te richten voor alle katholieke basis- en secundaire scholen in Vilvoorde. Het KOV is, volgens de spreker, in al die jaren geëvolueerd naar een dynamisch schoolbestuur met vele experts. In 1999 besliste het bestuur om met de secundaire scholen van het KOV ook één scholengemeenschap te vormen. Voor de scholengemeenschap basisonderwijs is er samenwerking met besturen uit Machelen en Diegem. Op die manier kwam er extra omkadering vrij die het KOV kan inzetten voor heel wat gemeenschappelijke taken en voor een zekere solidariteit. Algemeen directeur *Eddy Deknopper* en *Tom Vandevoorde*, directeur met coördinerende opdracht van de scholengemeenschap Noordrand (basisonderwijs), lichtten vervolgens de organisatiestructuur toe. Die biedt mogelijkheden tot besparingen door bundeling van middelen en een solidariteitsmechanisme omdat elke school een percentage van de werkingsmiddelen afdraagt aan het geheel. Directies krijgen door de professionalisering van het bestuur ook meer tijd voor hun pedagogische opdracht. Door clustering van schoolraden per twee à drie scholen is er ook minder vergaderdruk. Voor bijna elk beleidsdomein zijn er verantwoordelijken vrijgesteld. De sprekers benadrukten dat beide niveaus goed aan hun trekken komen in dit niveauoverschrijdende schoolbestuur.

Foto boven: Wim Jacobs
Foto onder: Tom Vandevoorde
Foto rechts: Eddy Deknopper

Groepering aan de Leuvense Dijle

Agnes Claeys bracht een gelijkaardige voorstelling over de *vzw Leuvense Katholieke Scholen aan de Dijle (LKSD)*. Die is ontstaan vanuit overleg van basisscholen uit Leuven centrum en vijf secundaire scholen die bijna allemaal een uitgang hebben op het

¹ Dat document vind je terug op onze website: www.vikom.be, (bij dienst schoolorganisatie verder klikken op 'ondersteuning schoolbesturen').

Foto boven: Agnes Claeys
Foto onder: vertegenwoordigers van schoolbesturen en directeurs

Damiaanplein en ingesloten of verbonden zijn door de Dijle. De besturen hebben daarvoor een langzame weg van schaalvergroting bewandeld. Een aantal bevoegdheden bleven bij de scholen en elke pedagogische entiteit besliste zelf hoe haar beleidsraad er zou uitzien en hoe die zou werken. Wat een meerwaarde bood, werd samen gedaan. Eenheid in verscheidenheid is het motto. Er is dus een zekere plaatselijke autonomie maar geen enkele pedagogische entiteit kan de gezamenlijke werking blokkeren. LKSD werkt ook met gecoöpteerde bestuurders, die geen bijzondere band hebben met één van de pedagogische entiteiten. De bevoegdheidsverdeling tussen de raad van bestuur en de plaatselijke beleidsraden is vastgelegd in een protocol. De werkstructuur is een open formule waar nieuwe partners volwaardig deel van kunnen uitmaken.

De bedoeling van de presentatie van beide organisatiemodellen was om besturen die nog niet in een groter verband zitten te inspireren en duidelijk te maken dat ook in grotere structuren voldoende waarborgen ingebouwd kunnen worden voor een zekere plaatselijke autonomie of eigenheid.

In het vragen-halfuurtje dat erop volgde, noteerden we ondermeer een vraag naar de plaats van het pastorale. Daarvoor verwezen de afgevaardigden van de vzw's naar de gezamenlijke visietekst en naar de intense samenwerking die er daarover bestaat binnen de scholengemeenschap. Een andere vraag ging over het masterplan voor het secundair onderwijs dat ons mogelijk wordt opgelegd. Hoe kan dat passen binnen de visie van een scholengemeenschap of een schoolbestuur? Waar is ook de aandacht voor het kind in de hele discussie rond schaalvergroting?

In de antwoorden die op dergelijke vragen gegeven werden, kwamen de volgende aspecten duidelijk naar voren: in de mate dat schoolbesturen van het katholiek onderwijs hun krachten en hun visies bundelen, zullen ze sterker staan in onderhandelingen over nieuwe onderwijshervormingen. Versterking van de bestuurskracht van schoolbesturen zal er voor kunnen zorgen dat directeurs zich meer aan hun pedagogische en coachende taak kunnen wijden, wat onrechtstreeks ten goede komt aan elk kind.

Het was na deze infosessie niet mogelijk om al meteen nieuwe afspraken te maken voor volgende bijeenkomsten. De informatie moest de tijd krijgen om door te dringen en bovendien was de groep te groot en te heterogeen om in die samenstelling opnieuw samen te brengen. De oproep was echter duidelijk: het staat ieder bestuur vrij om initiatieven te nemen om met andere schoolbesturen verkennende gesprekken te voeren, de leidraad te bespreken of andere stappen te ondernemen in het langzame proces van versterking en bestuurlijke schaalvergroting.

spreken of andere stappen te ondernemen in het langzame proces van versterking en bestuurlijke schaalvergroting.

Begeleiding en ondersteuning vanuit het vicariaat onderwijs en de koepel

Voor de begeleiding en ondersteuning van dat proces kunnen ze ondermeer een beroep doen op de dienst schoolorganisatie van het vicariaat onderwijs Mechelen-Brussel. Vanaf september 2014 zal het Vicariaat kunnen rekenen op een extra halftijdse kracht, in de persoon van *Guido Dewinter*, directeur met coördinerende opdracht in scholengemeenschap Zoniën. U hoort daar nog van (zie ook volgend artikel). Intussen is er ook in het VSKO een overleggroep bijeengeroepen met afgevaardigden van elk vicariaat, de directeur-generaal en de secretarissen-generaal van het VSKO, en de Dienst Besturen. De 'Guimardstraat' schakelt een groep experts in die een expertisecel zullen vormen. Op die manier kan de aanpak ook interdiocesaan op elkaar worden afgestemd en gecoördineerd, zodat we dubbel werk vermijden en de krachten kunnen bundelen.

Jaarvergadering schoolbesturen 3 juni 2014

Foto boven: André en Fons Uytterhoeven broederlijk verenigd tijdens de broodmaaltijd bij de jaarvergadering.

Foto onder: Griet Desmet, voorzitter VIMKO

Op 3 juni 2014 vond de diocesane jaarvergadering plaats voor leden van katholieke schoolbesturen uit het aartsbisdom. Plaats van afspraak was voor de tweede keer op rij het Provinciehuis van Vlaams-Brabant in Leuven. De bijna 100 aanwezigen werden er vergast op een broodmaaltijd, met aansluitend een rijk gestof- feerd programma in het auditorium.

De voorzitter van VIMKO (Vereniging Inrichtende Machten Katholiek Onderwijs), *Griet Desmet* beet de spits af. Zij gaf toelichting bij de nieuwe beheersstructuur van het Vlaams Secretariaat Katholiek Onderwijs volgens de nieuwe statuten. Vele besturen zijn er zich immers nog niet van bewust dat schoolbesturen binnen die nieuwe structuur de meerderheid zullen hebben en dus meer dan ooit het beleid van de 'Guimardstraat' zullen kunnen bepalen. Aan de hand van een organogram liet ze zien hoe de vertegenwoordiging van de schoolbesturen eruit ziet op elk bestuursniveau.

De Algemene Vergadering van vzw VIMKO wordt omgevormd tot een Overlegforum Besturen. Elk Diocesaan Comité van Inrichtende Machten, voortaan Comité Besturen (+ naam van het bisdom) genoemd, mocht 6 afgevaardigden sturen naar het Overlegforum. Daarvan mocht er één lid rechtstreeks naar het Bureau Besturen worden afgevaardigd en een ander lid mocht worden voorgedragen om verkozen te worden als afgevaardigde van een bepaald onderwijsniveau. Het een en ander moest evenwichtig over de vijf bisdommen verdeeld worden, zodat alle niveaus en soorten schoolbesturen (grote en kleine) gelijkwaardig vertegenwoordigd zouden zijn, maar ook naar man-vrouwverhouding. Een heikele klus.

Tenslotte worden de afgevaardigden van het Bureau Besturen ook lid van de Algemene Vergadering (= werkende leden) van het VSKO namens de Besturen. Minstens één lid treedt toe tot de Raad van Bestuur van het VSKO, mogelijk ook het andere bureau- lid, indien hij of zij verkozen wordt, rekening houdend met alle evenwichten die gerespecteerd dienen te worden.

Na de uiteenzetting van *Griet Desmet* blikte *André Janssens*, directeur van de Dienst Inrichtende Machten, terug op de werking van het voorbije schooljaar. Van de Gids voor besturen werden al 2500 exemplaren verkocht en is er al een derde druk gereali-

seerd. Er komt een nieuwe vormingsmedewerker als opvolger voor Jos Everts: de heer Dominique Olivier. Het vormingsprogramma voor volgend schooljaar is ook net van de pers gerold. De deelnemers aan de jaarvergadering kregen de nieuwe vormingsbrochure al mee. De website voor besturen werd vernieuwd, alle bestuurders krijgen toegang via een persoonlijke code en ze ontvangen ook allen de nieuwe nieuwsbrief voor bestuurders. Dat allemaal op voorwaarde dat hun e-mailadres bekend en geregistreerd is bij VIMKO. Volgend schooljaar wordt de E-Gids, de elektronische Gids voor bestuurders geïntegreerd in de gewone website www.besturen@vsko.be.

Ann Verreth, secretaris-generaal VSKO

De volgende gastspreker in het programma was *Ann Verreth*, secretaris-generaal van het VSKO. Zij vertelde eerst – Jambersgewijs - wie ze is, wat ze doet en wat haar ‘drijft’. Haar functie brengt mee dat ze doorgaans achter de schermen mee onderhandelingen voert met onderwijsinstanties en de coördinatie verzorgt van het intern beleid. Wat haar drijft is dat onderwijs gaat over de toekomst van onze kinderen en van ons allemaal. Ze hecht veel belang aan beleid dat mee gevoerd wordt door het middenveld. Vervolgens ging ze in op wat er wijzigt vanaf 1 september 2014. Voor het inschrijvingsdecreet komen er wijzigingen die een vereenvoudiging betekenen. Er is echter geen globale herijking en geen aanpak voor het buitengewoon onderwijs. De veranderingen veroorzaakt door het M-decreet zullen in het najaar toegelicht worden in een ronde van Vlaanderen met de Verbonden van het Katholiek basis-, buitengewoon en secundair onderwijs samen. Scholen voor gewoon onderwijs zullen zich al vertrouwd moeten maken met de inhoud van termen als basisaanbod, type 9, zorgcontinuüm, remediëren, differentiëren, compenseren en dispensereren. Enkele principes dienen al vanaf september 2014 toegepast te worden, andere pas een jaar later. Wat participatie op school en de rechtspositie van de leerling betreft, is er een versoepeling in de formaliteiten van participatie en zijn er heel veel bijkomende vereisten in het schoolreglement. Ook de beroepsprocedure is aan herziening toe. Wijzigingen voor het personeel betreffen het verlov voor verminderde prestaties om medische redenen en de zijinstroom. Het leergebied WO (wereldoriëntatie) wordt opgesplitst in mens en maatschappij en wetenschap en techniek.

Voor de scholengemeenschappen is de termijn bepaald op zes jaar (2014-2020) maar er is een uitstap mogelijk vanaf 2017, indien schoolbesturen dan willen toetreden tot

een schoolbestuur met bijzondere kenmerken. Wat dit laatste concreet betekent, moet de nieuwe Vlaamse Regering nog invullen. Ook is het nog niet duidelijk welk incentivebeleid gevoerd zal worden en welke middelen ervoor uitgetrokken worden. Ook de gevolgen voor het personeel moeten nog verder uitgeklaard worden. Er ligt dus nog wel wat brood op de plank, maar welk beleg er tussen moet, weten we nog niet.

Guido François, directeur
Dienst Schoolorganisatie

Guido François, directeur van de Dienst schoolorganisatie, lichtte de evolutie van de laatste maanden toe wat de groei naar bestuurlijke schaalvergroting van schoolbesturen betreft. Bij het begin van het schooljaar stelde het vicariaat een blauwdruk op met cijfergegevens uit elke deelregio van het aartsbisdom en samen met het Diocesaan Comité Inrichtende Machten werkte het een visie en aanbevelingen uit en ook een leidraad waarmee schoolbesturen aan de slag konden bij gesprekken rond bestuurlijke schaalvergroting. Zodra het VSKO half november 2013 de 'Krijtlijnen voor bestuurlijke schaalvergroting' verspreid had, sloten het Vicariaat en het DCIM zich daarbij aan. Al dat materiaal werd gebruikt in de vele infovergaderingen voor schoolbesturen waar Guido François als spreker werd uitgenodigd. Over die infovergaderingen werd geregeld verslag uitgebracht in de vorige nummers van VONDeLing en de documenten staan op de website van het Vicariaat onderwijs: www.vikom.be, bij 'ondersteuning schoolbesturen'. Guido François wees er op dat, naast die ruim bijgewoonde regionale infovergaderingen, heel wat bilaterale of multilaterale gesprekken plaatsvonden tussen schoolbesturen waar het Vicariaat niet altijd bij betrokken was of weet van had. Die initiatieven verdienen aangemoedigd te worden maar de dienst schoolorganisatie vraagt wel op tijd en stond op de hoogte gehouden te worden van bepaalde bewegingen op het terrein, om het overzicht en de coördinatie te kunnen behouden. Wellicht komt er in oktober-november 2014 een bevraging om na te gaan waar de schoolbesturen in de verschillende regio's staan inzake gesprekken en plannen. Samenvattend kunnen we zeggen dat het vicariaat en het DCIM, na een sensibiliseringsjaar met de ronde van schoolbesturen in het schooljaar 2012-2013, in het voorbije schooljaar de nodige informatie en het nodige cijfer- en ondersteuningsmateriaal hebben aangeleverd waarmee schoolbesturen verder verkennende gesprekken kunnen voeren over bestuurlijke schaalvergroting.

Willy Penninckx, lid van het
DCIM, voortaan Comité Bestu-
ren Aartsbisdom Mechelen-
Brussel genoemd.

DCIM-lid *Willy Penninckx* analyseerde vervolgens waar we nu staan. Van angst en onzekerheid gaan we stilaan naar standpuntbepaling, wat bedreigend overkwam, zien we nu eerder als kansen, de onrust zou plaats moeten maken voor relatieve rust en een eerder (ego)centrische houding zou over moeten gaan in een concentrische benadering. De verscheidenheid en regionale verschillen in ons bisdom zijn groot en schoolbesturen evolueren met diverse snelheden. Er is nu echter een momentum gecreëerd; het proces mag niet stilvallen. Er is nood aan rustige vastheid en aan solidariteit: initiatieven van grotere schoolbesturen mogen niet meebrengen dat kleinere schoolbesturen niet aan hun trekken kunnen komen. Willy gaf vervolgens een overzicht van wat het DCIM, de dienst schoolorganisatie, de dienst Besturen (VIMKO) en de verbonden van het VSKO kunnen bieden aan documenten en service. Hij vestigde speciaal de aandacht op een VIMKO-vormingsavond over bestuurlijke schaalvergroting op 20 januari 2015 in het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen. Deelnemers hebben dan de keuze uit twee sessies: één over organisatieveranderingen en één over juridische consequenties. Daarnaast blijft ook het materiaal van de vroegere VIMKO-cursus over 'Bundelen van krachten' bruikbaar, net als een recente nota van het VSKO over fusies van vzw's. Over extra personeel voor het bevolken van de door het VSKO beloofde expertisecel kon nog niets verteld worden, alleen was er al uitzicht op het heroriënteren van de begeleiding van scholengemeenschappen basisonderwijs naar procesbegeleiding voor schoolbesturen die naar schaalvergroting willen groeien. Elk bisdom dat de

nood daartoe kan aantonen zou volgend schooljaar over een halftijdse gedetacheerde kunnen beschikken om die begeleidingsopdracht in te vullen. Het vicariaat onderwijs van Mechelen-Brussel heeft de intentie om die functie ook in de daarop volgende schooljaren te blijven invullen met eigen middelen. Zoals in vorig artikel vermeld zal *Guido Dewinter* die opdracht halftijds invullen en daarvoor samenwerken met de andere Guido (François).

Als afsluiting gaf Willy een overzicht van de vertegenwoordiging van het Comité Besturen in de nieuwe overlegorganen van het VSKO (zie ook hierboven).

Voor het aartsbisdom Mechelen-Brussel werden de volgende DCIM-leden naar het Overlegforum Besturen afgevaardigd: *Willy Penninckx*, *Walter Hendrickx*, *Bruno Raes*, *Agnes Claeys* (foto links boven), *Anne Poffyn* (foto links midden) en *Jos Vansantvoet*

(foto rechts midden). *Guido François* wordt adviserend lid zonder stemrecht.

Voor het Bureau Besturen werd *Willy Penninckx* rechtstreeks afgevaardigd, *Jos Vansantvoet* werd voorgedragen voor het buitengewoon of het basisonderwijs en werd uiteindelijk verkozen voor het niveau basisonderwijs. Beiden maken voortaan deel uit van de Algemene Vergadering en de raad van bestuur van het VSKO. *Anne Poffyn* (foto links) wordt toegevoegd aan de Algemene Vergadering.

In de documentatiemap die de deelnemers aan de jaarvergadering kregen, zat een overzicht van de doelstellingen en de werking van het DCIM. Dat document, dat ook terug te vinden is op de website www.vikom.be, is meteen ook een jaarverslag zoals een raad van bestuur dat voorstelt aan zijn Algemene Vergadering.

Fons Uytterhoeven, bisschoppelijk afgevaardigde voor onderwijs, gaf aansluitend een inzage in de rekeningen van het Vicariaat onderwijs. Hij vond dat de leden van de schoolbesturen recht hebben op die informatie, aangezien een deel van de lidmaatschapsbijdragen die ze afstaan aan het VSKO doorgestort worden aan elk vicariaat onderwijs. Het overzicht was even concreet als ontnuchterend: tegenover een uitgave van bijna 675000 euro stonden in 2013 maar 618000 euro inkomsten. Dat is voor een deel te wijten aan eenmalige investeringen in de nieuwe website en huisstijl, maar ook aan het uitbreiden van de dienstverlening van het Vicariaat met de dienst identiteit. Een deel van de uitgaven gaat ook naar de huur van lokalen van het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen, dat eigendom is van het aartsbisdom.

Fons Uytterhoeven ging vervolgens in op waar het eigenlijk om draait: alles vervalft als we het niet eens zijn over één zaak: of het katholiek onderwijs moet blijven bestaan of niet. Met citaten uit de apostolische exhortatie 'De vreugde van het Evangelie' van paus Franciscus probeerde hij aan te tonen waar het om te doen is: heb de moed om naar buiten te treden, om wat er zich intern binnen in u afspeelt te ondergaan. Wij zijn in het katholiek onderwijs niet aangesteld om alleen de boel draaiend te houden. Het moet meer zijn. Met het Comité Besturen (het huidige DCIM) zullen we ons buigen over maatschappelijke uitdagingen. Brussel speelt in dat verband een belangrijke rol. Daar ontwikkelen zich maatschappelijke uitdagingen waar we later in heel het

Katholieke Opvoeding en Cultuur Brussel

aartsbisdom en de rest van Vlaanderen mee te maken krijgen. Het Vicariaat Onderwijs wil dan ook de band met Brussel nog sterker aanhalen via de coördinerende en dienstverlenende vzw KOCB (Katholieke Opvoeding en Cultuur Brussel). In heel het proces van schaalvergroting mag verscheidenheid niet uitgroeien tot apartheid. De bisschoppelijk afgevaardigde wil graag de kwestie van de hoofddoek en de plaats van moslimmeisjes in katholieke scholen opnieuw bespreekbaar maken. Hoe kunnen we afrovlamingen het best integreren in onze scholen?

Foto boven: Mieke Vanhecke en Ann Verreth bij de broodmaaltijd, in gesprek met Martine Motteux. (Sint-Gillisschool)

Foto onder: Mieke Van Hecke

‘Tijd gaat boven ruimte’ is een andere quote van de Paus. Moeten we niet meer processen op lange termijn op gang brengen dan over de ruimte van de macht te spreken? ‘Eenheid gaat voor conflict’: we moeten de moed hebben om in het conflict te gaan staan, een stap in het proces naar meer eenheid en een boodschap voor de hele wereld.

Tot slot van zijn uiteenzetting sprak Fons Uytterhoeven een bijzonder woord van dank uit voor Mieke Van Hecke, die ruim tien jaar het gezicht van de Guimardstraat en het katholiek onderwijs was naar de buitenwereld. Als geschenk kreeg ze drie flessen witte wijn, één van elke dienst in het Vicariaat onderwijs.

In haar afsluitende toespraak blikte *Mieke Van Hecke* terug op hoe ze tien jaar geleden vanuit de politiek in het VSKO belandde. Zij was in de CD&V vooral bezig met cultuur. De socio-culturele verenigingen zouden onder het paarse beleid, met Bert Anciaux als Minister van cultuur, hun middelen verliezen om de organisatie van het verenigingsleven te onttrekken aan de zuilen en in handen van de gemeenten te geven. Mieke heeft toen samen met het sociaal-cultureel werkveld twee principes verdedigd: vrijheid van vereniging en het recht voor die verenigingen om hun inspiratie te vinden vanuit levensbeschouwelijke achtergrond. Zij won het gevecht en kreeg later gelijk van de Minister. Dezelfde strijd heeft ze altijd ook voor het katholiek onderwijs gevoerd: de vrijheid van schoolbesturen om een maatschappelijke opdracht op te nemen, terwijl ze daarvoor inspiratie vinden in levensbeschouwelijke elementen. De liberalen ondernamen in die periode ook een poging om de vrijheid van het katholiek onderwijs aan

banden te leggen door bv de rechtstreekse verkiezing van de schoolbesturen door de gebruikers. Zij hoopten op die manier alle scholen pluralistisch te maken. Ook die pogingen mislukten, maar de strijd is volgens Mieke Van Hecke niet beëindigd. Het katholiek onderwijs moet zijn vrijheid blijven bevechten, ook tegenover bepaalde dynamieken in de samenleving. Naast het utilitaire denken is het ook belangrijk dat we de jongeren ‘learning to be’ aanbieden. We moeten creatief kunnen zijn bij de invulling van ons pedagogisch project en we moeten authentiek blijven, verschillen mogen benoemen, veelkleurigheid aanbieden, want onverschilligheid is geen wervend project.

Mieke dankte de vele professionele vrijwilligers in schoolbesturen die dit project nog altijd de moeite waard vinden ondanks de beperkte vrije tijd. Hun enthousiasme en dat van directeurs en leerkrachten hielp haar om zelf enthousiast te blijven. Ze sloot af met een wens in de woorden van Kardinaal Danneels: dat we rond het prachtige project van christelijk geïnspireerd onderwijs zouden blijven getuigen met fierheid en zonder arrogantie.

Vormingsinitiatieven voor schoolbesturen schooljaar 2014-2015

De Dienst Besturen van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (voorheen VIMKO) biedt ook in het volgende schooljaar vormingscursussen aan die beantwoorden aan noden van schoolbesturen.

Dit zijn de thema's en data van de vormingssessies in het aartsbisdom:

Thema	Datum en plaats
Masterclass met Saskia Van Uffelen over 'De kracht van de diversiteit: hoe het beste halen uit de verschillende generaties op de werkvloer?'	Dinsdag 21/10/2014 16u-19u VSKO, Guimardstraat 1, 1000 Brussel € 12 per deelnemer voor de maaltijd
Christelijke identiteit en pastoraal	Maandag 1/12/2014 19u-21.30u Diocesaan Pastoraal Centrum Mechelen (ook directeurs zijn welkom)
Bestuurlijke schaalvergroting 2 parallele sessies: • Juridische consequenties • Organisatieveranderingen	Dinsdag 20/01/2015 19u-21.30u Diocesaan Pastoraal Centrum Mechelen
Voorjaarsseminarie met als thema's: • Datagebruik: systematisch gebruik maken van informatie voor beleidsvoering • M-decreet: consequenties voor het gewoon onderwijs • Evalueren van personeel en directie • Eigen thema: dienend leiderschap	Maandag 2/03/2015 19u-21.30u Diocesaan Pastoraal Centrum Mechelen
Diocesane jaarvergadering voor besturen	Dinsdag 02/06/2015 18u-21.30u (wellicht) Provinciehuis Leuven

Vorming op maat

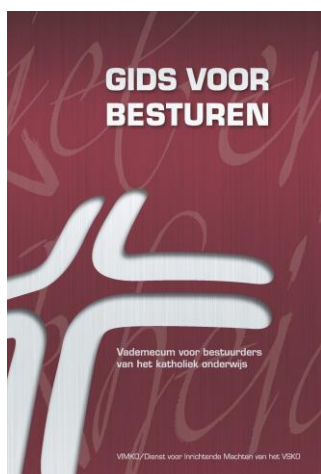
Daarnaast kunnen besturen nog teamgerichte vorming op maat vragen of ondersteuning met betrekking tot de volgende waaier:

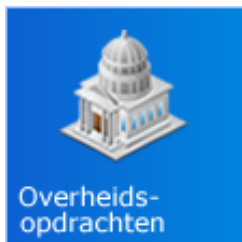
- Vorming voor bestuurders met een rol als evaluator
- Nu nadenken over morgen. Toekomstgerichte reflectie over (aspecten van) de bestuurswerking
- Identiteit en pastoraal
- Beter besturen, zelfevaluatie als hulpmiddel
- Schouder aan schouder, exploreren van de relatie bestuur-directie
- Uitbouwen van concrete samenwerking tussen besturen, bundelen van krachten
- Besturen op de digitale snelweg
- Personeelsbeleid

VIMKO rekent een forfaitaire onkostenvergoeding aan van 50 euro per sessie, uitgezonderd intake.

Meer info of inschrijven bij: lieve.vancamp@vsko.be

Helpdesk inschrijvingen: tel: 02 507 07 80 (tijdens kantooruren) en nascholing@vsko.be. Zie ook www.nascholing.be onder 'Aanbod besturen'

Overheids-
opdrachten

Ook in het laatste trimester van het schooljaar 2013-2014 waren we in de ban van de wet overheidsopdrachten. Op 13 mei 2014 vonden in het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen infosessies plaats over de toepassing van de wet, specifiek gericht op het onderwijs. De vzw I.R.O. (Interdiocesane Raad Overheidsopdrachten) lanceerde een nieuw raamcontract verzekeringen arbeidsongevallen en bereidde de publicatie voor van nieuwe bestekken voor raamcontracten elektriciteit en aardgas. Tenslotte werd er in de bisdommen Antwerpen en Mechelen-Brussel een begin gemaakt van netwerk-groepen voor uitwisseling van ervaringen en expertise.

Infosessies van I.R.O. voor schoolbestuurders, directeurs en andere personeelsleden

Zo'n 80-tal bestuurders, directeurs en boekhoudkundig personeel namen op 13 mei 2014 deel aan de infosessies die medewerkers van de vzw I.R.O. organiseerden in het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen. In de voormiddag was de vorming bestemd voor het basisonderwijs, in de namiddag voor het secundair, maar inhoudelijk ging het over dezelfde materie en aanpak. Helga Melis (bisdom Antwerpen) verzorgde het plenaire algemeen gedeelte waarin ze de basisbeginselen van de wetgeving in herinnering bracht. Na een korte pauze mochten de (meer) gevorderden naar een aanpalende zaal, waar Philip Machiels (bisdom Hasselt) het woord voerde en de vele vragen beantwoordde. In de namiddag konden we rekenen op de aanwezigheid van Rika Heijse, de advocate die vzw I.R.O. geregeld onder de arm neemt om juridische kwesties op te lossen. De aanwezigen profiteerden dankbaar van haar kennis door heel gerichte vragen te stellen over wat al dan niet is toegelaten of verplicht.

Talrijke opkomst voor de infosessie overheidsopdrachten op 13 mei 2014

De doelstelling van de infosessies was, net als in Antwerpen en Gent, de scholen gerust te stellen dat de wetgeving overheidsopdrachten geen onmogelijke opdracht is en dat voor heel veel opdrachten de vroegere gewoonte om drie offertes op te vragen over-eind gebleven is. Een belangrijke nuance die we moesten aanbrengen aan wat I.R.O. vroeger verkondigd had, betreft de termijn die men moet rekenen bij het rammen van een overheidsopdracht en de daarmee overeenstemmende procedure. Dat hoeft niet per definitie een periode van vier jaar te zijn. Indien het terugkerende opdrachten zijn, die bv meermaals per jaar geplaatst worden, dan dient men de raming minstens over

Foto boven: Helga Melis gaf de nodige basisinfo.

Foto onder: Philip Machiels hield zich met de meer gevorderden bezig

één jaar te maken. Meer dan één jaar hoeft niet echt indien men argumenten heeft om elk jaar opnieuw of om de twee jaar een nieuwe opdracht uit te schrijven. Het kan bv zijn dat een school niet zeker is dat een bepaald budget na een jaar nog beschikbaar is. Beslist een bestuur om meteen een opdracht voor twee of drie jaar uit te schrijven, dan maakt het een raming op basis van die twee of drie jaar. Zolang een bestuur kan aantonen dat het niet de intentie had om een opdracht kunstmatig op te splitsen om een bepaalde procedure te vermijden, handelt het volgens de wet overheidsopdrachten. Wel dient de raming telkens berekend te worden voor alle scholen die horen onder hetzelfde schoolbestuur.

Alles wordt immers per vzw bekeken.

70% van de deelnemers vulden op het einde een evaluatieformulier in. Zij waren over het algemeen heel tevreden over de duidelijke uitleg, de praktische voorbeelden en uitwisseling van ervaringen, de inbreng van de juriste... Alleen vonden velen de tijd te kort. Er was zelfs de suggestie dit soort opleidingen jaarlijks te herhalen, omdat de vragen al doende groeien. Er is grote nood aan concrete voorbeelden, modellen van bestekken en nog meer raamcontracten of raamovereenkomsten waar schoolbesturen op in kunnen tekenen.

Netwerking

Het werd al even aangekondigd in de infosessies, maar intussen is het realiteit: het vicariaat onderwijs in Antwerpen startte al in maart 2014 een netwerkgroep op voor wie al wat ervaring heeft opgedaan met overheidsopdrachten en geïnteresseerd is die ervaringen en expertise uit te wisselen met anderen. De dienst schoolorganisatie van het vicariaat onderwijs Meechelen-Brussel volgde op 19 juni het voorbeeld van Antwerpen door ook een netwerkgroep samen te brengen. Zo'n 15-tal afgevaardigden van verschil-

lende schoolbesturen namen eraan deel. Nog niet zoveel leden van de groep bleken ervaring te hebben met het opmaken van bestekken en de nodige procedures, maar ze wilden graag van elkaar leren en waren bereid om wat ze uitwerken ook ter beschikking te stellen van andere leden. Daarvoor zoeken we nog naar een 'community' op de I.R.O.- website waar bestekken beschikbaar kunnen worden gesteld voor wie er toegang toe heeft. Bij elk van die bestekken dient een sterkte-zwakte-analyse te worden

toegevoegd om te kunnen inschatten hoe betrouwbaar ze zijn en welke aspecten eventueel voor verbetering vatbaar zijn.

De groep luisterde met belangstelling naar een lid dat ervaring aan het opbouwen was

met het uitwerken van 'raamovereenkomsten'. Dat is een tweestapsprocedure waarbij via een beperkt bestek een vijftal firma's worden geselecteerd. Scholen kunnen dan bij die vijf firma's op zelf gekozen tijdstippen offertes opvragen voor bepaalde leveringen of diensten. Dat systeem van 'mini-competitie' biedt heel wat voordelen, het is soepeler hanteerbaar en scholen hebben keuze uit meer leveranciers. Aangezien er belangstelling was om hierover meer informatie te krijgen zal op de volgende bijeenkomst op 4 november 2014

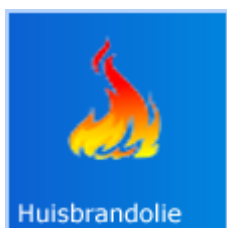
Foto van de groep (meer gevorderden tijdens de infosessie op 13 mei, met voor aan links de advocate Rika Heijse, met wie vzw I.R.O. samenwerkt.

een deskundige spreker uitgenodigd worden voor een vormingssessie over raamovereenkomsten, van 9.30u tot 12.30u. Waarschijnlijk zal de sessie ook opengesteld worden voor andere geïnteresseerden.

Het idee van netwerking wordt binnenkort ook uitgewerkt in het bisdom Gent. Dankzij het interdiocesaan samenwerkingsverband dat we met I.R.O. hebben, is er op termijn misschien uitwisseling mogelijk tussen de netwerkgroepen van de verschillende bisdommen. De energie die we winnen door al dat warm water niet op alle plaatsen te moeten uitvinden, zullen we goed kunnen gebruiken om onze dienstverlening nog uit te breiden. De vzw I.R.O. zoekt in dat kader ook nog naar bijkomende middelen.

Nieuw raamcontract huisbrandolie mei 2014- eind april 2018

Het nieuwe contract huisbrandolie kon op heel veel belangstelling rekenen, vooral uit ons bisdom. Het is gegund aan Brandstoffen Maes NV uit Bornem voor de bisdommen Gent, Antwerpen en het aartsbisdom Mechelen-Brussel. Voor het bisdom Hasselt haalde Comfort Energy NV, met zetel in Nazareth, het raamcontract binnen. De korting die de NV Maes geeft op de dagprijs exclusief BTW bedraagt € 0,0560 per liter. Voor een tank van 2000 liter is dat € 112 korting. Voor huisbrandolie met additief is er een supplement van € 0,0080.

Nieuw raamcontract verzekeringen-arbeidsongevallen

Half mei lanceerde I.R.O. de intekenperiode voor een nieuw raamcontract verzekeringen, te beginnen met de verzekering arbeidsongevallen. De vzw I.R.O. had daarvoor eind juni 2013 een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met IC-Verzekeringen, dat als makelaar al meer dan 75% van de katholieke scholen bedient. Zij zullen stapsgewijs nieuwe raamcontracten onderhandelen voor wie intekent, te beginnen met de arbeidsongevallenverzekering. Vanaf januari 2015 wordt een mandaat gevraagd voor

de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de school en lichamelijke ongevallen. In april 2015 start de polis omnium beroepsopdrachten. In januari 2016 wordt de polis burgerrechtelijke aansprakelijkheid bestuurders gegund en tot slot volgt in 2017 de brandverzekering. Zoals steeds gaat het om een vrijblijvend aanbod. Elke vzw kan beslissen al dan niet op het aanbod in te gaan. De inschrijvingsperiode is intussen voorbij. Er zijn meer dan 600 inschrijvingen.

Vanaf 2017 dient I.R.O. ook de makelaars in concurrentie te plaatsen. Tot zolang kan het partnerschap met IC-Verzekeringen lopen.

Wat met de energiecontracten?

De intekenperiode voor de nieuwe raamcontracten aardgas en elektriciteit vanaf 1 januari 2015 (tot 31 december 2017) is al een tijdje achter de rug, maar zoals vorige jaren is er voor I.R.O. heel wat werk om een correcte inventaris op te stellen van alle EAN-nummers, met bijhorend jaarverbruik, leveringsadressen e.d., en om bestekken op te stellen. De belangstelling is alweer groot: bijna 1300 inschrijvingen voor elektriciteit en bijna 1100 voor aardgas.

Werking Stuurgroep preventieadviseurs Stuurgroep test praktische workshop uit rond speeltuigen

Op 17 juni 2014 trok de diocesane stuurgroep preventieadviseurs naar twee Mechelse basisscholen om er op de speelplaats een eigen risicoanalyse uit te voeren van de speeltoestellen en hun omgeving.

Dat was een test voor de formule van praktische workshop die de stuurgroep in het volgende schooljaar wil organiseren voor geïnteresseerde preventieadviseurs en leden van de hiërarchische lijn, die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid en preventie in hun scholen.

De Stuurgroep preventieadviseurs voerde een risicoanalyse uit op een speeltuig in het Instituut van de Ursulinen Mechelen

De test beantwoordde volledig aan de verwachtingen. Onze stuurgroepleden waren nog maar aangekomen in de lagere school van het Instituut van de Ursulinen in de Hoogstraat of ze begonnen al met de keuring van de relatief nieuwe klimtoren, met loopbrug en glijbaan. Vooraf had stuurgroep lid Kristel Vanorbeek nog een inleiding gegeven om het wettelijk kader en de procedures in herinnering te brengen, aan de hand van de presentatie die ze op 20 maart had gebracht voor de vormingsdag (zie vorig nummer).

Foto boven: risicoanalyse van speeltuigen in het Instituut van de Ursulinen Mechelen.

Foto onder: idem in de basisschool van het Scheppersinstituut Mechelen, tussen de mini-Rode Duivels

Ondanks de op het eerste gezicht stevige en veilige constructie slaagden de stuurgroepen er toch in om nog enkele mankementen en verbeterpunten te vinden: schroeven die niet helemaal recht in het hout gaan, of die te strak aangespannen werden waardoor het hout kan gaan splinteren, valmatten die een put vertonen. Ogenscheinlijk details, maar het alziend oog van een preventieadviseur is verplicht sommige van die tekorten te signaleren indien ze op termijn tot onveilige situaties kunnen leiden.

Dezelfde oefening deden we even later in de basisschool van het Instituut van de Scheppers in de Thaborstraat. Het voordeel was, net als op de vorige plaats, dat er net speeltijd was en we de kinderen in volle actie konden gadeslaan op de speeltuigen. De eerste indruk was overweldigend: een heel avontuurlijke speelplaats, met heuvels, tunnels, klimtorens, glijbanen, schommels, een zandbak, en niet te vergeten: ruimte om te voetballen. Dat precies diezelfde avond de Rode Duivels hun eerste match speelden op het WK Voetbal, ging hier niet ongemerkt voorbij. Alle kleuters en lagerschoolkinderen, en zelfs hun juffen waren getooid in rode of tricolore truitjes en broekjes. Alleen maar vurige supporters van onze Belgische voetbalploeg ondanks de meer dan 30 nationaliteiten die in deze kleurrijke school rondlopen. Ook de natuur was hier prominent aanwezig, met prachtige, schaduwwrijke bomen.

De kritische blik van de preventieadviseurs zag dat vele speeltoestellen volgens de normen gebouwd werden, met de juiste afstanden tussen de spijlen e.d., maar sommige stonden bv wat te dicht bij een zitbank en bij een achterwaartse val, kan dat gevaarlijk zijn. De ondergrond bij de klimtoren was niet op alle plaatsen tartanmateriaal. Een juf merkte op dat sommige ondergronden in tartan bij vriesweer redelijk glad zijn. Op die manier kan op zich veilig materiaal andere risico's veroorzaken.

De stuurgroep bleef na de rondgang in de twee scholen nog even naver-gaderen en plant alvast op **woensdag 25 maart 2015** een praktische workshop rond risicoanalyse van spelterreinen en speeltuigen via een bezoek aan een drietal plaatsen in het centrum van Mechelen. Het initiatief richt zich zowel naar wie de (eerder theoretische) workshop op 20 maart 2014 heeft meegemaakt, als voor wie daar niet naartoe is geweest. Die laatste groep krijgt eerst nog een theoretische inleiding. Zodra

de activiteit praktisch is uitgewerkt, krijgt u kans om in te schrijven. Hou misschien al die datum vrij.

Dienst Identiteit blaast eerste kaarsje uit Terugblik en vooruitblik

De dienst Identiteit van het vicariaat heeft zijn eerste werkjaar achter de rug. Tijd voor een terugblik en vooruitblik, aldus Jürgen Mettepenningen, directeur van de dienst. Wat heeft de dienst afgelopen jaar gedaan en op wat wordt er volgend werkjaar ingezet?

In augustus 2013 vond de geboorte plaats van de nieuwe structuur van het vicariaat Onderwijs. Fons Uytterhoeven, bisschoppelijk afgevaardigde, ging tot die structuur over om de centrale spelers op het onderwijsveld beter en professioneler ten dienste te zijn: leerkrachten, directies en schoolbesturen. En op die manier ook de voornaamste stakeholders: onze leerlingen. Naast de dienst Schoolorganisatie en de dienst Pedagogische begeleiding, nu dus ook een dienst Identiteit. Die werd niet geboren uit het niets. De inspectie-begeleiding voor het vak rooms-katholieke godsdienst bestond voordien al en heeft binnen de dienst een bijzondere positie gezien de 'dubbele opdrachtgever', te weten de Vlaamse overheid (de decretale opdracht) en de kerkelijke overheid (het aartsbisdom). Ook op pastoraal vlak bestond er al een waardevolle dynamiek, getuigen de inspanningen vanuit het vicariaat voor de pastoraal in het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Jürgen Mettepenningen, directeur Dienst Identiteit, blikt terug en vooruit op de werking van deze nieuwe dienst in het Vicariaat Onderwijs

Met het momentum dat met de geboorte van de nieuwe structuur gepaard ging, werd niet alleen dankbaar achterom gekeken, naar alles wat goed was, maar vooral ambitieus vooruit gekeken, naar wat komen mag. In die optiek werd binnen de dienst Identiteit het afgelopen jaar het onderscheid tussen de drie componenten van de dienst beklemtoond: inspectie-begeleiding van het vak godsdienst, pastoraal en identiteit. Het zijn de drie verschillende componenten van wat klassiek doorgaat als 'het wiel' van de christelijke eigenheid van een katholieke school (over dat christelijk karakter, zie mijn recent artikel in *Pastoralia* en binnenkort in *Forum*). Dat het een wiel is, wordt vaak al duidelijk in de bezetting van de pastorale werkgroep op school: godsdienstleerkrachten zijn in de meerderheid. Dat maakt aan de ene kant duidelijk dat een klemtoon op het onderscheid tussen de drie componenten van het wiel, geoorloofd is om bij gelegenheid van een nieuwe dienst structureel bepaalde zaken helder te maken. Aan de andere kant wordt die klemtoon in de concrete praktijk van het schoolleven onder kritiek geplaatst. En dat is goed zo. Het wiel moet draaien, of plastischer uitgedrukt: wil de driehoek van vak-pastoraal-identiteit een wiel zijn, dan moeten ze zich door elkaar laten raken en voeden.

Inspectie-begeleiding voor het vak rooms-katholieke godsdienst

Op het vlak van de inspectie-begeleiding werden overlegmomenten ingevoerd. Niet dat er voorheen geen onderlinge communicatie was, verre van dat, maar door de overlegmomenten verliep die communicatie alvast structureler. Ikzelf was organisator en moderator van dat overleg. De belangrijkste punten voor wat zowel het basisonderwijs als het secundair onderwijs betreft, hielden afgelopen jaar vooral verband met drie domeinen: (1) de implementering van wat door de Vlaamse overheid was bepaald omtrent de interlevensbeschouwelijke competenties, (2) de aanwending van de digitale wereld, niet het minst ondersteund door de nieuwe website www.vikom.be, en (3) de nascholing. Die drie zaken vormen meteen in de opvolging ervan, speerpunten van het volgend werkjaar. Wat het element van het digitale werkterrein betreft, gaat het voor het basisonderwijs over het instrument voor zelfevaluatie en externe evaluatie en gaat het voor het secundair onderwijs over de dossiers van godsdienstleerkrachten.

Hedwig Berghmans

Jos Van Rompay

De beide inspecteurs-adviseurs-coördinatoren, Hedwig Berghmans (basisonderwijs) en Jos Van Rompay (secundair onderwijs), waren afgelopen werkjaar de gewaardeerde voorzitters van de interdiocesane werking van de inspectie-begeleiding voor het vak rooms-katholieke godsdienst, respectievelijk IRIGLO en IRIGSO. Samen met alle andere inspecteurs-adviseurs is er hard gewerkt afgelopen jaar!

Pastoraal op school

Op het vlak van de pastoraal op school, werd het afgelopen werkjaar aangevat met een grootse gebeurtenis: de eerste 'Impulsdag Pastoraal'. Deze dag, bedoeld voor leerkrachten, directies en begeleiders basisonderwijs, werd een groot succes: een driehonderdtal mensen tekende present in Leuven voor een dag van ontmoeting, vorming, bezinning en bemoediging. Frans Mattheus was de drijvende kracht van deze dag. De formule had succes, niet het minst omdat er een groot verlangen is op het veld aan voeding en ondersteuning op het vlak van de pastoraal, maar ook omdat aan dat verlangen tegemoet werd gekomen met een gevarieerd aanbod. Bovendien had Frans reeds lange tijd voordien een platform gecreëerd van contactpersonen: per school een contactpersoon voor pastoraal. Via e-mail werd aan deze contactpersonen, maar ook aan de schooldirecties, het afgelopen jaar een hele rist aan suggesties bezorgd om de pastoraal op school levendig te maken en te houden. Frans staat daarbij niet alleen. Naast de tandem van Frans en mezelf bestaat de stuurgroep uit Stephanie Claerhout, Erika De Brandt, Hilde Smeets, Helena Vanden Bergh, Danny Van Gelder en Vera Vastesaeger. In een geest van geïnspireerde samenwerking, bereiden zij samen de tweede 'Impulsdag Pastoraal' voor, die plaats vindt op 9 september 2014. Alle plaatsen voor

Foto van de Impulsdag Pastoraal van 13 september 2013 (bezorgd door Frans Mattheus)

die dag zijn reeds volzet! Het jaarthema is *"Doe aan een ander wat je wil dat anderen voor jou doen"* (Mt 7,12), afgekort als *"Doe aan een ander..."* (Mt. 7,12). Daarmee sluiten we op een 'pastorale manier' aan bij het jaarthema van de Dienst Pedagogische Begeleiding (*"Een pluim voor..."*).

Naast al het werk voor de pastoraal in het basisonderwijs, werd in januari een nieuwe stuurgroep opgericht voor de pastoraal in het secundair onderwijs.

Die bestaat uit drie godsdienstleerkrachten, een leerkracht economie en een schooldirecteur: Maaïke Bruwaert, Krista Leenders, Kathleen Malon, Toon Ooms en Johan Eliat. Laatstgenoemde is door monseigneur Léonard tot coördinator benoemd voor de pastoraal in het secundair onderwijs. Parallel aan de werking in het basisonderwijs, neemt de tandem van Johan en mezelf de leiding van de pastorale stuurgroep en van de ondersteuning van de pastorale werking. In plaats van zich onmiddellijk te storten op de actie, heeft de stuurgroep zich in alle wijsheid eerst teruggetrokken in de reflectie: bezint voor ge begint... Het resultaat van die uitermate boeiende reflectie is een aanbod naar scholen, waarbij zowel voeding en ondersteuning van de pastorale werkgroep voorop staat, als de explicitering en versterking van de christelijke inspiratie op school, op maat van de school.

Zelf wil ik het aankomende werkjaar vooral inzetten op de pastoraal op school: ondersteuning en voeding van pastorale teams en contacten met directies. Bezoeken ter plaatse zijn daarbij het beste kanaal, zowel op vraag vanuit scholen als op eigen initiatief.

Jürgen Mettepenningen tijdens het voorjaarsseminarie voor schoolbestuurders, in een sessie over identiteit, op 18 maart 2014

Identiteit

Op het vlak van identiteit werd er vanuit de dienst vooreerst ingezet op een inhoudelijke aanzet van reflectie. Die aanzet gebeurde in twee bewegingen in Houffalize: tijdens een lezing op het colloquium voor het basisonderwijs en een referaat op het directiecongres van het secundair onderwijs. Daarnaast waren er ook voordrachten in Antwerpen en Mechelen (voor VIMKO, respectievelijk interdiocesaan en diocesaan) en was ik aanwezig in Spa (het congres van BuBaO). Mede daarmee werd de geboorte van de nieuwe dienst in de verf gezet, zij het dat ik de suggestie ernstig neem dat ik nog meer van onderuit dien te denken en te spreken. De focus op de pastoraal op maat van de school via

schoolbezoeken zal aan dat werkpunt ongetwijfeld bijdragen.

Vanuit de Associatie van de KU Leuven was ik op vraag van vice-rector Didier Pollefeyt lid van een denktank die het afgelopen jaar heeft nagedacht over de hervorming van het secundair onderwijs met het oog op een zo goed mogelijke aansluiting met het hoger onderwijs. Verder was/ben ik betrokken in verschillende reflecties omtrent het concept van 'katholieke dialogeschool'. Ook zijn er de contacten met mensen van het VSKO en met onze partners op het territorium van het aartsbisdom: de congregaties **en religieuze orden. Tot slot zijn er contacten met mensen in andere bisdommen en andere landen omtrent identiteit.** Het zal zaak zijn om vanaf volgend schooljaar die contacten verder te zetten en om ook in de schoot van het vicariaat een denktank op te richten die zich specifiek met identiteit bezighoudt, waarbij het concept 'katholieke dialogeschool' kan worden uitgediept met het oog op een vertaling naar het veld.

Wiel

Het wiel is er zowel voor het gewoon onderwijs als voor het buitengewoon onderwijs. Op dat laatste terrein werd vrij stevig ingezet het afgelopen werkjaar. Er werd een traject opgestart waarbij tijdens de eerste drie jaar achtereenvolgens vorming, duiding en ondersteuning wordt geboden aan de schooldirecties omtrent de drie componenten van het wiel. Nadat in januari tijdens een sessie in Kortenberg het vak rooms-katholieke godsdienst aan bod is gekomen, wordt volgend jaar via schoolbezoeken ingezet op de opvolging daarvan, maar wordt er ook een sessie aangeboden omtrent identiteit.

Het wiel is geen zaak van het aartsbisdom alleen. Naast de interdiocesane kanalen en samenwerking voor wat de inspectie-begeleiding godsdienst betreft, zijn er ook interdiocesane kanalen voor pastoraal: Compas (basisonderwijs) en ICS (secundair onder-

wijs). Naast die formele kanalen, zijn er de informele, zoals dat vooral op het vlak van identiteit het geval is.

Het wiel en daarmee de dienst Identiteit is geen eiland. Er is tijd geïnvesteerd in het overleg en de samenwerking met de dienst Pedagogische Begeleiding en met de dienst Schoolorganisatie. Samen met de dienst Identiteit vormen zij op hun beurt een wiel: het wiel van het vicariaat. Wil het wiel draaien, dan is er naast de klemtoon op het onderscheid, ook die op de raakvlakken van belang. Ik ben zeer dankbaar ten aanzien van de collega's Guido Vandevenne en Guido François, en ten aanzien van de drie hoofdbegeleiders van de dienst Pedagogische Begeleiding: Jo Coppens, Wilfried Neutjens en Rudi Stiens. En dankbaarheid is er, uiteraard, voor de kapitein van het schip, Fons Uytterhoeven.

Foto van de Impulsdag Pastoraal van september 2013 (bezorgd door Frans Mattheus)

Voor de leerlingen en met dankbaarheid

Het is me afgelopen jaar duidelijk geworden dat de dienst Identiteit in noden en verlangens kan voorzien die in onze scholen leven. Te weten 'van waaruit' men schoolbestuurder, directeur en leerkracht is, is van groot belang. Maar identiteit verdient beter dan mooie woorden! Om een collega uit een ander bisdom te citeren: "We zeggen allemaal dat de koe (identiteit) op de boerderij (katholiek onderwijs) van groot belang is, maar we vergeten ze vaak eten te geven, en dan verschieten we dat ze ook geen melk geeft". Het is een citaat dat te denken geeft. Onze christelijke identiteit staat immers niet apart van al de rest dat we doen op school: ze is onderliggend aan al onze inzet op school, ze kleurt alles. Dat we niet meer goed weten wat of wie we bedoelen met de koe, maakt dat de dienst nodig is, in al zijn facetten, in het mee-zoeken naar gestalten om een katholieke school te zijn op maat van de school en van vandaag, aangepast aan een context van veel levensbeschouwingen en zinzoekers... Nogmaals: ten dienste van onze leerkrachten, directies en bestuurders. En via hen: onze leerlingen!

Met dank aan allen met wie het afgelopen jaar werd gewerkt door eenieder van de dienst, aan allen voor wie we het allemaal doen en aan God op wie we vertrouwen dat Hij ons werk mee tot volle tooi mag brengen, een deugddoende vakantie gewent.

Jürgen Mettepenningen

Vieringen, conferenties...

Vlaanderen wees wijs-dag 23 april 2014

Het Directiecomité van het Katholiek Basisonderwijs (DCBaO) had op 23 april alle partijvoorzitters en onderwijsspecialisten kunnen strikken voor zijn derde Vlaanderen wees wijs-dag, een manifestatie waarbij de katholieke basisscholen de politici het vuur aan de schenen leggen in de aanloop van nieuwe verkiezingen. De Ancienne Belgique in hartje Brussel zat afgeladen vol met directeurs van basisscholen, beleidsmensen van het VSKO en van de Vicariaten, perslui en andere geïnteresseerden.

Het panel onderwijsexperten van de verschillende partijen: vlnr: Elisabeth Meuleman, Inge Verhaert, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck en Katleen Helsen

Op deze vijfjaarlijkse hoogdag, zoals voorzitter van DCBaO Lieven Verkest in zijn inleiding zei, ontbraken toch enkele spilfiguren: Onderwijsminister Pascal Smet en Minister Hilde Crevits moesten zich verontschuldigen wegens Ministerraad van de Vlaamse Regering. Zij werden in het panel van onderwijsdeskundigen vervangen door respectievelijk Inge Verhaert (SP.A) en Katleen Helsen (CD&V). De andere onderwijsdeskundigen waren: Elisabeth Meuleman (Groen), Marleen Vanderpoorten (open VLD) en Kris Van Dijck (N-VA). De partijvoorzitters van de democratische partijen waren allemaal present: Wouter Van Besien (Groen), Bruno Tobbacq (SP.A), Gwendolyn Rutten (Open VLD), Bart De Wever (N-VA) en Wouter Beke (CD&V).

Zij hoorden de DCBaO-voorzitter zeggen dat van de eisen van vijf jaar geleden niet veel gerealiseerd is: de scholengemeenschappen zijn niet versterkt, de vermindering van de wachtlijsten voor scholenbouw door DBFM-projecten staat nog in zijn kinderschoenen, terwijl de wachtlijst verder aangroeit, de lonen zijn niet aangepast en voor de gelijke behandeling van het kleuter- en het lager onderwijs is alleen werk gemaakt van het optrekken van het lestijdenpakket van het kleuteronderwijs naar dat van het lager onderwijs, maar de werkingstoelagen volgen niet.

In het nieuwe memorandum dat het DCBaO presenteerde is de eerste prioritaire eis voldoende beleidsomkadering. Voorts eist het DCBaO voldoende werkingstoelagen voor het kleuteronderwijs, extra werkingsmiddelen voor de scholengemeenschappen, die in elk geval zouden moeten kunnen voortbestaan, voldoende middelen voor infrastructuur en vermindering van BTW (tot 6%) voor renovatie, en gelijke lonen voor directeurs basisonderwijs. Het DCBaO is geen vragende partij voor bestuurlijke schaalvergroting. Indien het toch tot niveauoverstijgende samenwerkingsverbanden moet komen, dan zouden het basis- en het secundair onderwijs daar op een gelijkwaardige

manier in behandeld moeten worden. Dat veronderstelt volgens het DCBaO evenveel stimulipunten, werkingstoelagen en beleidsomkadering als het secundair onderwijs.

De eisen werden vervolgens met een ludiek filmpje of een sketch (*zie foto links*) uitgebeeld en nu en dan opgeluisterd door de puik presterende VWW-band van directeurs-muzikanten. Telkens werden ofwel de onderwijsdeskundigen van elke partij, ofwel hun voorzitters, of beiden tegelijk, geconfronteerd met de problematiek. We kunnen hier niet alle thema's en discussies weer geven. Die hebt u allemaal in die dagen uitvoerig in de pers kunnen lezen. Bovendien zijn de verkiezingen intussen al een tijd achter de rug en is er een nieuwe coalitie in de maak, die ook voor onderwijs een beleidsverklaring moet opstellen. De onderhandelaars van het VSKO zullen daar ongetwijfeld zoveel mogelijk punten uit hun memorandum naar voren willen brengen en de politici herinneren aan wat ze beloofd hebben.

Graag wil ik me in dit artikel beperken tot de meest markante uitspraken.

Inhaaloperatie voor het basisonderwijs

Dat het basisonderwijs meer middelen moet krijgen, daar was elke partij het mee eens, maar volgens hen moesten die middelen niet weggenomen worden van het secundair onderwijs. De meeste onderwijsdeskundigen pleitten voor een trapsgewijs optrekken van de middelen, maar de sommen voor bijkomende investeringen in onderwijs verschilden nogal van partij tot partij. Gastsprekers Adri De Brabandere, eerste auditeur-revisor van het Rekenhof en Professor Geert Devos van de Universiteit Gent (*foto links midden*), bevestigden met objectieve studies dat het basisonderwijs niet krijgt waar het recht op heeft in vergelijking met het secundair onderwijs. Directeurs basisonderwijs moeten zich te veel bezig houden met banale administratieve taken die eerder door een secretaresse uitgevoerd moeten worden. Een voltijdse administratieve kracht is dan ook een must.

Scholengemeenschappen

Beleidsomkadering				VLAANDEREN WEEET INVESTEREN WEEET IN BASISONDERWIJS	
Beleidsomkadering scholengemeenschap 900 lln				WIJS	
HUIDIGE SITUATIE	PNT	MODEL DCBaO	PNT		
1 codi	120	1 codi	120	LEIDINGGEVEND	
3 directeuren (3 lonen)	360	5 directeuren	600	BELEIDVOEREND	
2,5 ZOCO's	214	5 ZOCO's	425		
1 ICT-coördinator	42	1 ICT-coördinator	85	PEDAGOGISCH	
0 mentorcoach	0	0,5 mentorcoach	42	COORDINEREND	
2 administratieven	164	5 administratieven	410		
0 preventieadviseur	0	0,5 preventieadviseur	42	ADMINISTRATIEF	
0 boekhoudster	0	0,5 boekhoudster	42	ORGANISATORISCH	
0 techniker	0	15/36 techniker	34		
TOTAAL	900	TOTAAL	1800		

Wat scholengemeenschappen betreft wees de vervangster van Minister Smet er fijntjes op dat er twee soorten scholengemeenschappen zijn: zij die de punten en uren gewoon per school verdelen en zij die er beleid mee voeren. We moeten nadenken over nieuwe organisatiemodellen om efficiënter met de schaarse middelen om te gaan en om te veel planlast voor directeurs te vermijden.

Meer middelen voor infrastructuur

Over de problematiek van te weinig middelen voor infrastructuur mochten de partijvoorzitters in hun kaarten laten kijken. Allemaal vinden ze dat extra investeringen nodig zijn, maar de meesten zoeken alternatieve PPS-constructies (PPS=Privaat-Publieke Samenwerking) met lokale partners of versterkt door crowdfunding en volksleningen. De N-VA gelooft niet in nieuwe PPS en wil middelen vrijmaken door besparingen en leningen.

Bestuurlijke schaalvergroting

Foto boven: de partijvoorzitters tronen boven hun onderwijsexperten uit.

Foto onder: de partijvoorzitters in debat: vlnr Bart De Wever, Wouter Van Besien, Gwendolyn Rutten en Wouter Beke. Bruno Tobbac was op dat moment apart gaan staan.

wijskundige samenwerking kan ontstaan. Voorts is er een profielbeschrijving nodig van de leden van de raad van bestuur. In een raad van toezicht moeten ook directeurs vertegenwoordigd zijn en er moet een cultuur van overleg heersen. Elke school moet haar identiteit kunnen behouden. Het bestuur mag een financiële bijdrage vragen voor het bovenschoolse financieel management. Hou de directieberaden klein en werkbaar, waarbij directeurs elkaar zinvol en professioneel aanvullen. Het personeel is het kapitaal van je organisatie. Zorg dus dat het goed gemotiveerd is en maak werk van kwaliteitsbeleid met betrekking tot leerkrachtvaardigheden. Daar mag je de lat zeer hoog leggen.

Een directeur basisonderwijs uit Zwolle, Gerard Karman, kwam vertellen hoe bestuurlijke schaalvergroting niet alleenzalmakend is. In Nederland mislukte het samenvoegen van 43 scholen onder één bestuur. Het samenwerkingsverband was veel te groot, te log en hield onvoldoende rekening met de grote verschillen tussen stad en platteland en tussen visies op pedagogisch en didactisch vlak. Idealiter trekt men van maximum 15 scholen en 150 leerkrachten, dicht bij elkaar gelegen, zodat er een werkbare onder-

achterstanden weg te werken.

De partijvoorzitters gaven ook hun visie op schaalvergroting. De meesten benadrukten dat de eigenheid en lokale verankering belangrijk zijn, dat de scholengemeenschappen eigenlijk meer middelen moesten krijgen, dat schoolbesturen vrij moeten zijn om te beslissen met wie ze willen samenwerken en of dat al dan niet niveauoverschrijdend moet. Ook viel de term geleidelijkheid, ook al omdat de middelen van één legislatuur niet zullen volstaan om alle

Ongelijke verloning van directeurs basisonderwijs

De ongelijke verloning van directeurs basisonderwijs volgens de grootte van hun school werd door de onderwijsdeskundigen van alle partijen veroordeeld als niet meer te verantwoorden.

Nog 100 seconden

In de afsluitende 100 seconden die elke partijvoorzitter kreeg, kwamen de accenten goed naar voren. Iedereen vindt onderwijs zo belangrijk dat er niet op bespaard mag worden en dat investeringen noodzakelijk zijn, niet alleen in infrastructuur, maar ook in directeurs en leerkrachten. Het basisonderwijs is voor de liberalen en voor Groen in elk geval prioritair, want elke investering bij het begin van de onderwijsloopbaan is lonend voor de andere niveaus. De N-VA wil de middelen vooral halen uit besparingen op andere departementen, de SP.A door efficiëntere besteding. CD&V vindt pedagogische vrijheid heel belangrijk en lijkt daarin gesteund te worden door de N-VA die meer autonomie wil geven aan elke school en minder bevoogding, om planlast te verminderen.

Marc Van de Looverbosch in gesprek met Bart De Wever (links) en Wouter Beke (rechts)

Tusendoor had moderator Marc Van de Looverbosch in zijn eigen, ironische en directe stijl, de partijvoorzitters nog aan de tand gevoeld over hun ambitie om de nieuwe onderwijsminister te leveren. De slotsom was dat elke partij ervoor geïnteresseerd was, als ze het ambt al niet claimde.

Balans

Lieven Verkest maakte op het einde van de lange voormiddag een voorlopige balans op: de loondifferentiatie voor directeurs raakt in de nieuwe legislatuur zeker opgelost, voor de infrastructuurnoden is er grote bereidheid van alle partijen om er iets aan te doen. Wat beleidsomkadering betreft blijken er nogal wat verschillen te zijn tussen de

partijen en daar bleef het DCBaO dus met een onvoldaan gevoel achter.

Bij de dankbetuigingen ter afsluiting en voor het uitdelen van de geschenken trommelden de organisatoren een hele ploeg zogenaamde 'beleidsmedewerkers' op, die een weerspiegeling moesten zijn van de gedroomde omkadering. Het publiek liet zijn appreciatie voor het geleverde werk duidelijk blijken met langdurig applaus, ook voor de politici, die er zich over mochten verwonderen hoe braaf onze onderwijzers eigenlijk zijn.

Nieuwe infrastructuur voor Brusselse scholen

Basisscholen uit Sint-Gillis, Laken en Jette mochten in de loop van de maand mei 2014 nieuwe infrastructuur inhuldigen of er de eerste steen van leggen. Op die manier probeert het katholiek onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ook de ergste capaciteitsnoden te lenigen.

Sint-Gillisschool

De Sint-Gillisschool was dringend aan een nieuwe huisvesting toe. Het gebouw waar de school nu in vertoeft, is niet echt ontworpen als schoolgebouw. Bovendien verloor de school haar turnzaal door veranderingen van eigendommen op de site en was haar toekomst op die campus niet verzekerd. Na vele andere scenario's tevergeefs te hebben onderzocht op hun haalbaarheid kwam plotseling de opportuniteit om in de onmiddellijke omgeving een leeggekomen Franstalige hogeschool aan te kopen. Met ondersteuning van het bisdom, van AgIO en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie kon de school dat pand in de Fernand Bernierstraat 18 aankopen en garanties krijgen voor de financiering van de ver-

De hogeschool die omgebouwd zal worden tot nieuwe thuis voor de Sint-Gillisschool.

bouwingen. Op 9 mei 2014 vond een 'eerste steen'-borrel plaats. Er moest geen eerste steen gelegd worden, maar de hogeschool moet wel stevig verbouwd worden om geschikt te zijn voor de opvang van kleuters en lagereschoolkinderen. Die hebben geen nood aan auditoria en supergrote klassen. De parking zal getransformeerd moeten worden tot een speelplaats, hoewel de oppervlakte niet al te groot is.

Martine Motteux, voorzitter

De Sint-Gillisschool is een typische multiculturele school, met dien verstande dat er zo goed als geen autochtone, Nederlandstalige kinderen naartoe komen. Het lerarenteam en de directeur lieten dat nooit aan hun hart komen en gaan er enthousiast tegenaan om de (hoofdzakelijk) moslimkinderen het best mogelijke onderwijs te geven. Het recente doorlichtingsrapport toont aan dat de school heel goed werk levert. Het schoolbestuur, met Martine Motteux als immer gedreven voorzitter, heeft zich de voorbije jaren ongelofelijk ingespannen om naar oplossingen voor het infrastructuurprobleem te zoeken. Martine moest daarvoor al haar politieke contacten en onderhandelings таланten inzetten om in dat deel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een dergelijke uitdaging tot een goed einde te brengen voor een katholieke Vlaamse school, die onder haar schoolpopulatie noch katholieke noch Nederlandstalige kinderen telt.

De moedergroep van de school had bij de 'eerste-steen'-borrel voor lekkere hapjes gezorgd en was dan ook talrijk aanwezig. Na de verwelkoming door directeur Linda De Dobbeleer en de openingstoespraak van voorzitter Martine Motteux (deels in het Nederlands, deels in het Frans), was het de beurt aan Minister van Onderwijs Pascal Smet. Even konden de aanwezige ouders en genodigden denken dat niet de Vlaamse maar de Franstalige onderwijsminister voor hen stond, want Smet sprak enkel Frans.

Minister Pascal Smet, de 'Franssprekende' Vlaamse Minister van Onderwijs.

Volgens vele genodigden een eigenaardig en verkeerd signaal. Even tevoren had de directeur gevraagd wie van de ouders Nederlands begreep en dat bleek de grote meerderheid te zijn. Minister Guy Vanhengel, in Brussel ook bevoegd voor onderwijs, wou blijkbaar niet onderdoen voor zijn collega en hield zijn speech dan ook maar hoofdzakelijk in de taal van Molière... Misschien had het met de nakende verkiezingen te maken?

Bisschoppelijk afgevaardigde voor het onderwijs, Fons Uytterhoeven, hield zijn toespraak uiteraard enkel in het Nederlands. Hij feliciteerde het schoolbestuur en het hele schoolteam voor hun tomeloze inzet en zei dat het de plicht was van het katholiek onderwijs om zeker in deze omgeving een kwaliteitsvol aanbod van katholiek onderwijs te verzorgen in een kwaliteitsvol gebouw. Het was dan ook vanzelfsprekend dat het vicariaat onderwijs en het aartsbisdom voor deze school extra inspanningen heeft geleverd. Van de gelegenheid maakte Fons gebruik om zijn visie op het dragen van een hoofddoek door moslimmeisjes te verkondigen. Als het katholiek onderwijs wil openstaan voor alle kinderen van welke oorsprong en religie ook, dan getuigt het van respect om de hoofddoek ook toe te laten, zonder daarom het eigen karakter van het christelijk opvoedingsproject naar de achtergrond te verwijzen.

De auditoria zullen verbouwd worden tot (ruime) klaslokalen

Tenslotte nam ook de architect Stefan Martens het woord. Beïnvloed door het taalgebruik van de ministers voelde die zich plots en onvoorbereid verplicht minstens de helft van zijn uitleg over de verbouwingen in het Frans te vertalen. De aansluitende rondgang door het gebouw verliep verder in het Nederlands om Babylonische spraakverwarringen te vermijden, en omdat er op dat moment geen ouders bij waren. Die moesten tijdig hun kinderen afhalen in het huidige gebouw in de Montenegrostraat.

Ondanks alle taalperikelen die typisch zijn voor Brussel hielden we een goed gevoel over aan de 'eerste-steen'-borrel. Eens de verbouwingen over een goed jaar achter de rug zijn, zal de nieuwe huisvesting voor kinderen en het onderwijzend personeel heel stimulerend zijn voor hun verdere ontwikkeling en welbevinden. Het team verdient het en de ouders in deze kansarme buurt zullen met nog meer respect inspanningen leveren om Nederlands te leren en hun kinderen bij te staan in hun ontwikkeling.

Heilig-Hartschool Jette

Op 20 mei 2014 was het de beurt aan de vzw Sint-Goedele Brussel om op de campus van de Heilig-Hartschool in Jette symbolisch de eerste steen te leggen van een nieuw gebouw ter uitbreiding van de basisschool, die intussen deels in containerklassen gehuisvest is naast het voormalige kasteel Bonaventure, dat volledig gerenoveerd dient te worden en dat voortaan ook deel zal uitmaken van de school. De oude lokalen worden dan overgedragen aan de Fransta-

lige school die van dezelfde infrastructuur gebruik maakt. Met dit bouwproject rea-

liseert de Heilig-Hartschool ook een capaciteitsuitbreiding. Het aantal plaatsen verdubbelt. De eerste fase zou klaar zijn op 1 januari 2015, de tweede fase, met de restauratie van het kasteel (*foto links*), in september 2016. Na de toespraak van de voorzitter, Guido Van Waeyenberghe, mocht ook daar Minister Guy Vanhengel het woord voeren, ditmaal uitsluitend in het Nederlands. Het is dankzij de financiële injectie van de VGC in capaciteitsuitbreiding dat zo'n project vlot de nodige financiering krijgt om in redelijk korte termijn gerealiseerd te worden. Het capaciteitstekort in heel Brussel is immers schrijnend. Enkele honderden ouders vonden in deze inschrijvingsperiode nog steeds geen plaats in een Brusselse school en zijn ten einde raad.

Minister Vanhengel is zich bewust van het feit dat het geld voor de infrastructuur van alle burgers komt en dat

Foto onder: Minister Guy Vanhengel vouwt het doek op waarmee hij de gedenkplaat onthuld heeft.

het de taak is van politici om de middelen goed te besteden waar de noden zijn. Het project in Jette kadert bovendien in de Bredeschoolgedachte. Er zijn heel wat partners van in de omgeving bij betrokken.

Na de toespraken onthulde de Minister samen met een zuster van de Franstalige congregatie die zorgde voor de erfpacht, de plaat van de 'eerstesteenlegging'.

De week ervoor vond ook de officiële opening plaats van de vernieuwde gebouwen van de vroegere Spesschool voor buitengewoon onderwijs in de Molenbeeksestraat in Laken, behorend tot hetzelfde schoolbestuur (vzw Sint-Goedele Brussel). Het gebouw huisvest nu de derde vestigingsplaats van de basisschool van het Sint-Pieterscollege van Jette, die voortaan als afzonderlijke school door het leven gaat.

Samenwerkingsakkoord met hoger beroepsonderwijs in Brussel

De Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) ondertekende op maandag 23 juni 2014 een samenwerkingsakkoord met drie onderwijsinstellingen van het hoger beroepsonderwijs in Brussel: het Sint-Guido Instituut, de Hogere Leergangen voor Fiscale en Sociale Wetenschappen en Lethas. De samenwerking maakt deel uit van een groter geheel, het grootste samenwerkingsverband in Vlaanderen, met instellingen in Gent, Aalst, Brussel en Sint-Niklaas, dat op hetzelfde moment wordt ondertekend. Het is een gevolg van het decreet van 12 juli 2013 voor de versterking van het hoger beroepsonderwijs.

Het opzet van het samenwerkingsverband is het hoger beroepsonderwijs (HBO5) meer bekendheid te geven en kwalitatief te versterken. HBO5-opleidingen zijn praktijkgericht, flexibel en laagdrempelig. Het cijfer 5 geeft de plaats van de HBO5-opleidingen aan binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur, tussen het secundair onderwijs (niveau 4) en het bachelorniveau (niveau 6). Er is veel vraag naar, zowel op de arbeidsmarkt als

bij studenten die net het secundair onderwijs hebben beëindigd of studenten die op iets latere leeftijd de weg terugvinden naar onderwijs en opleiding. De opleidingen worden aangeboden in avond- en dagonderwijs, en kunnen worden gecombineerd met een job.

Het samenwerkingsverband bestaat uit de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB), de KAHO Sint-Lieven, het Sint-Augustinusinstituut (Aalst), het Sint-Carolusinstituut (Sint-Niklaas), Benedictuspoort (Gent), het Sint-Guido-Instituut (Anderlecht), en drie Centra voor Volwassenonderwijs (CVO's): de Hogere Leergangen voor Fiscale en Sociale Wetenschappen (Brussel), Lethas (Brussel) en Kisp (Aalst). De instellingen bieden diverse opleidingen aan: verpleegkunde, boekhouden, informatica, marketing, industriële elektronica, hout- en bouwconstructie...

Personalia

Proficiat

Aan **Mieke Van Hecke**, voor tien jaar dienst aan het katholiek onderwijs. De flamboyante directeur-generaal van het Vlaams Secretariaat Katholiek Onderwijs vierde de afgelopen weken verschillende keren haar afscheid. De meest in het oog springende viering vond plaats op de vooravond van de moeder aller verkiezingen, op vrijdag 23 mei 2014, in het Internationaal Congrescentrum in Gent. De ruim 900 genodigden kregen toespraken te horen van Monseigneur Johan Bonny, die de gevierde een ereteken van de Paus opspelde, Minister-President Kris Peeters, Misjoe Verleyen, oud-journaliste van Knack en mede-samensteller van een boek met inter-

views met Mieke Van Hecke, en tot slot de gevierde zelf. Tussendoor kroop Chris Smits, secretaris-Generaal van het Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs, nog onaangekondigd op het podium, om na een flashmob van het VSKO-personeel, namens alle medewerkers van de Guimardstraat zijn waardering uit te spreken voor hun grote baas. De toespraken werden afgewisseld met beeldfragmenten, zowel van haar bezoeken aan scholen als van haar publieke optredens in televisieprogramma's zoals Reyers laat. Het beeld dat daaruit tevoorschijn kwam tekent Mieke Van Hecke perfect als iemand die het VSKO weer op de kaart heeft gezet en zich ten volle gaf om de eigenheid, de inspiratie en de belangen van het katholiek onderwijs te verdedigen.

Aan de **Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB)** en de **KAHO Sint-Lieven** die hun fusie nu ook bezegelen met een nieuwe naam vanaf september 2014: **ODISEE**. De naam verwijst niet alleen "naar een rijke cultuurhistorische erfenis, hij is vooral de weerspiegeling van de waarden die onze gehele onderwijsgemeenschap wil uitdragen. De instelling hoger onderwijs wil 'open staan', 'verbinden', 'emanciperen' en 'grenzen verleggen'. Ze belooft ook in de toekomst "een vooraanstaande rol te blijven spelen in het Vlaamse hoger onderwijs".